

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ПРАВОВИЙ РЕЖИМ
ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №7 від 31 січня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі
Викладач (-і)	Данилюк Леся Романівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Данилюк Леся Романівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Данилюк Леся Романівна lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» передбачає вивчення поняття біологічного різноманіття та питань його правової охорони, а також правових засад формування національної екологічної мережі. В межах особливої частини дисципліни аналізуватимуться правові режими об'єктів природно-заповідного фонду, курортних та лікувально-оздоровчих територій, рекреаційних зон, територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, інших складових екомережі, юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі.</p> <p>Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, займаючи менше 6 відсотків площі Європи, Україна володіє близько 35 відсотками її біологічного різноманіття. Протягом останніх років спостерігається збільшення кількості видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.</p> <p>Україна розташована на перетині міграційних шляхів багатьох видів фауни, через її територію проходять два основні глобальні маршрути міграції диких птахів, а деякі місця гніздування мають міжнародне значення.</p> <p>За роки незалежності площа природно-заповідного фонду збільшилася у два рази, але цього недостатньо для збереження рідкісних і зникаючих видів рослин та тварин, середовищ їх існування.</p> <p>З метою припинення процесів погіршення стану навколишнього природного середовища необхідно збільшити площі земель екомережі, що є стратегічним завданням для досягнення екологічної збалансованості території України. Збільшення площі національної екомережі має насамперед відбуватися в результаті розширення існуючих та створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду.</p> <p>З метою припинення втрат біологічного різноманіття Україна має врахувати рекомендації міжнародних документів щодо перегляду та оновлення законодавчих і нормативних актів щодо біологічного різноманіття.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є норми права, які регулюють відносини, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» є сформувати у студентів необхідні юридичні знання щодо особливостей правового режиму біорізноманіття та екологічної мережі; акцентувати їхню увагу на важливості правових інститутів «збереження біорізноманіття» і «формування та функціонування екологічної мережі»; продемонструвати та довести їм зростаючу роль питань збереження</p>	

біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі; ознайомити їх з найбільш проблемними теоретичними та практичними питаннями, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; представити їм норми права, які регулюють відповідні відносини; показати значення вказаних норм та їх цінність для людства на шляху до сталого розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» є сприяти глибокому засвоєнню студентами нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; розвинути у них навички працювати з відповідними документами; навчити їх вмінню застосовувати здобуті теоретичні положення в практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності;
- навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів;
- знання та розуміння наукової правничої термінології;
- здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати в професійній діяльності положення національного, європейського та міжнародного законодавства, що регулює відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- компетентність у загальнотеоретичних проблемах збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі, питаннях нормотворення та правозастосування у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- обізнаність щодо європейського права та проблем гармонізації законодавства України у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі із законодавством ЄС;
- здатність кваліфіковано застосовувати акти законодавства у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- здатність виявляти правопорушення у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі;
- здатність кваліфікованого системного тлумачення законодавства у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі.

Програмні результати навчання:

Здатність продемонструвати знання та розуміння:

- норм національного, європейського та міжнародного законодавства, що регулюють відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- специфіки правовідносин охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- особливостей правового механізму та правових принципів охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- ознак правового режиму об'єктів природно-заповідного фонду, курортних та лікувально-оздоровчих територій, рекреаційних зон, територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України,

<p>водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, інших складових екомережі; - видів та заходів юридичної відповідальності за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі. вміння: - глумачити і застосовувати норми законодавства, що регулюють відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - ефективно використовувати норми міжнародних нормативно-правових актів у сфері охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - аналізувати підходи до регулювання відносин, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - досліджувати міжнародну та вітчизняну практику збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі.</p>			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	6		
самостійна робота	80		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	081 Право	1	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Змістовний модуль 1. Загальна частина			
Тема 1. Біологічне різноманіття та його правова охорона		-	9
Тема 2. Правові засади формування національної екологічної мережі		2	9
Змістовний модуль 2. Особлива частина			
Тема 3. Правовий режим об'єктів природно-заповідного фонду		2	8
Тема 4. Правовий режим курортних та лікувально-оздоровчих територій		-	9
Тема 5. Правовий режим рекреаційних зон		-	9
Тема 6. Правовий режим територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України		2	9
Тема 7. Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги		-	9
Тема 8. Правовий режим інших складових екомережі		-	9
Тема 9. Юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі		2	9
ЗАГ.:		4	80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту		

	Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</i>
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами письмової залікової роботи на останньому семінарському занятті.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена р. 4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік у письмовій формі. На залік виносяться 2 описові завдання, які оцінюються по 30 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється у 20 балів, 1 завдання з двох дефініцій, яке оцінюється у 20 балів. Максимальний бал за залік становить 100 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами заочної форми обов'язкової письмової залікової роботи на останньому семінарському занятті.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття.

8. Рекомендована література

1. Ващишин М. Я. Правові й організаційні засади формування національної екологічної мережі в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція*. Одеса, 2014. № 10-1. Том 2. С. 52–55.
2. Ващишин М. Я. Система принципів правового регулювання формування та збереження національної екомережі. *Право і суспільство*. Дніпро, 2015. № 5. Ч. 3. С. 97–103.
3. Кондратюк Т. М. Правовий режим земель національної екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2019. 233 с.
4. Проектування і збереження територій мережі Емеральд (Смарагдової мережі). Методичні матеріали: книга / під ред. А. А. Куземко, К. А. Борисенко. Київ: LAT & K, 2019. 78 с.
5. Рекомендації щодо впровадження в Україні Директиви про оселища Європейського Союзу: стратегічний план дій (2012–2020) / Зінгстра Г., Костишин В., Проць Б., Кагало О., Мочарська Л. Львів: ЗУКЦ, 2012. 60 с.
6. Смарагдова мережа в Україні: книга / під ред. Л. Д. Проценка. Київ: Хімджест, 2011. 192 с.
7. Статівка О. О. Правовий режим природно-заповідного фонду як складового елемента екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 230 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних

джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Данилюк Л. Р. Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі: методичні вказівки і завдання для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів заочної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2022. 17 с.
2. Данилюк Л. Р. Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі: методичні вказівки і завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2022. 15 с.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/заочна-форма-навчання-2/>

Викладач:

к.ю.н., доц. Леся ДАНИЛЮК